

REPUBLIKA NA PODŠÁLKU

Věrnostní kartička republiky

Povídka pana Radima Kafánka

Za pět let života razítko, za rok práce odměna. Jen kalendář má delší pracovní dobu než člověk.

V Kavárně Kolibri položil pan Josef vedle šálku obrovskou kartičku s kulatými poličky.

„Osm káv a devátá zdarma?“ zeptal se pan Radim.

„Kdepak. Republika zavedla věrnostní program. Nesbírají se kávy, ale narozeniny.“

Paní Denisa odložila noviny. „Vláda schválila návrh. Zákon ještě musí projít Parlamentem a podpisem prezidenta.“

Josef se podíval na zabalený dárek za provazem. „Takže ho mám, jen mi nepatří?“ —

„Přesně. To je u nás velmi oblíbený druh vlastnictví.“

Denisa vzala mosazné razítko. „Podle návrhu dostane člověk při dosažení osmdesáti, pětadesáti, devadesáti a pětadevadesáti let pět set korun měsíčně navíc. Ve stovce tisíc.“

Po každém pátém poličku vypadla ze strojek malá obálka.

Josef je seřadil. „Takže čím déle člověk vydrží, tím víc stát uzná, že pořád existuje?“

„Není to medaile za přežití,“ řekla Denisa. „Ve vysokém věku rostou výdaje na léky, pomůcky a služby. Je rozumné, že to systém zohlední.“

Pan Radim si prohlédl dort, účtenku z lékárny a pětistovku. „Rozumné ano. Jen narozeninový dárek zní slavnostněji než částečná úhrada zdrazujícího stáří.“

Josef otočil kartičku. „A co pracující důchodci?“

Denisa přistavila druhý strojek. „Za každý odpracovaný rok se jim má procentní výměra důchodu zvýšit o jeden a půl procenta. U zaměstnanců automaticky, bez žádosti.“

„Výborně,“ potěšil se Josef. „Od příštího roku?“

„Rozhodné období má začít nejdříve letos v září. První automatické zvýšení přijde v lednu 2028.“

VĚRNOSTNÍ KARTIČKA REPUBLIKY · DOKONČENÍ

Josef se zadíval na dlouhou dřevěnou dráhu, po níž obálka putovala k přesýpacím hodinám. „Zpráva jela expresem, peníze osobákem.“

„Ale dnešní sleva šest a půl procenta na pojistném pracujícím důchodcům zůstane,“ dodala Denisa. Na krátké dráze spadla mince rovnou do výplatní obálky.

„Čili jedna kapsa dostane něco hned a druhá si musí založit kalendář.“

Pan Radim sledoval pana Josefa, jak opravuje kávový mlýnek. „Odměnit práci je správné. Ale je práce po důchodovém věku svobodná volba pro každého?“

Denisa položila na stůl těžkou pracovní botu. „Není. Lékař, účetní nebo právník mohou často pokračovat déle než člověk, který čtyřicet let nosil trámy, zvedal pacienty nebo stál u pásu.“

„Takže systém odmění ty, kterým tělo dovolí splnit podmínku,“ řekl Josef.

„A možná povzbudí část lidí, kteří pracovat chtějí,“ namítla Denisa. „To není málo. Jen z toho nesmíme udělat mravní vysvědčení. Kdo už nemůže, není méně pracovitý.“

Josef dotáhl poslední šroubek. Mlýnek se rozběhl a namlel přesně jednu dávku kávy.

„Já pracuji, protože mě ještě někdo potřebuje a protože mě to baví,“ řekl. „Mrkev pověšená za dvěma kalendáři je milá, ale koně z kanceláře neudělá.“

Denisa se pousmála. „To přirovnání kulhá.“ — „Po čtyřiceti letech práce má nárok.“

Pan Radim obrátil věrnostní kartičku směrem k Josefovi. „Možná jsme ji drželi obráceně. Nemá občan dokazovat, jak dlouho vydržel věrný republice. Republika má ukázat, zda zůstane věrná člověku, když mu ubývá síla.“

Denisa vzala obyčejnou kartičku Kolibri a otiskla poslední razítko. „Káva zdarma,“ oznámila.

„A nemusí to schválit Sněmovna?“ zeptal se Josef.

„Ne. Náš zákon má jediný paragraf: kdo opraví mlýnek, dostane kávu ještě teplou.“

Pan Radim posunul šálek k Josefovi. Na dlouhé státní dráze se obálka teprve blížila k prvnímu kalendáři.